Festival de la Cançó (MÚS)

La idea original del festival naix en 1958 al si d'una tertulia entre l'alcalde Pere Zaragoza, el periodista Juan Carlos Villacorta i Teodoro Delgado Pomata que sentaren les bases del que seria el Festival Español de la Canción. El festival pretenia ser la via de difusió de la música moderna espanyola alhora que vehicle de promoció de la ciutat de Benidorm com a lloc turístic, a imitació del Festival de San Remo. La idea fou recolzada per les emisores de la REM-CAR.

Pel juliol de 1959 se celebrava el *I Festival de la Canción Española*. Van ser selecionades vint cançons d'entre mil tres-centes trenta-cinc. L'escenari va ser la sala de festes Manila Park (actualment Hotel Cimbel) i de la presentació es va encarregar el locutor Bobby Deglané. La guanyadora de la Sireneta d'Or, trofeu emblemàtic del festival, va ser la cantant Monna Bell amb la cançó *Un telegrama* (vegeu **telegrama** *TIC*.). El segon premi s'adjudicava a la cançó *Amor calladito* i el tecer a *Mi platerito*. El premi a la millor interpretació va ser per a Elder Barber.

Monna Bell, portada del disc, 1959 / *1r Festival de la Cançó*

La segona edició del festival se celebra durant els dies 28, 29 i 30 de juliol de 1960, també a la sala de festes Manila Park i és presentat per Antolín García. Guanyà Arturo Millán amb la cançó *Comunicando* premiada amb 100.000 pessetes a més de la Sireneta d'Or. *Por tu amor* i *Luna de Benidorm* aconseguien el segon i tercer lloc, respectivament. També foren premiades amb diferents trofeus les cançons *Eres diferente* i *Mudos testigos*. El premi a la interpretació va recaure en Elvira Quintillá. En aquesta edició es gravaren escenes que s'aprofitaren per a la pel·licula *Festival de Benidorm*, dirigida per Rafael J. Salvia i protagonitzada per Concha Velasco i Elia Fleta que servirà de promoció per a la tercera edició del festival.

Arturo Milán, portada del disc, 1960 / *II Festival de la Cançó*

El tercer festival se celebra els dies 22, 23 i 24 de juliol de 1961, de nou al Manila Park. El primer premi fou per a José Francis amb la cançó *Enamorada*. El Dúo Dinámico aconseguia el segon premi amb la cançó *Quisiera ser* i *Preguntón* quedava en tercer lloc. El premi a la interpretació fou per a Ana María Parra. Cal destacar les actuacions estelars de Mary Santpere, Gloria Lasso, Jimmy Fontana i l'humorista Gila.

José Francis, portada del disc, 1961 / *III Festival de la Cançó*

En 1962, el festival es trasllada a la plaça de bous els dies 21, 22 i 23 de juliol. El guanador d'aquesta quarta edició és el jove cantant Raphael amb la cançó *Llevan*, el qual guanyava també el premi a la interpretació. Actuaven també convidats com el Dúo Dinámico, Monna Bell i Los Cinco Latinos. Resultaven també premiades les cançons *Cada Cual* amb el tercer premi, *Alba de amor*, *A pesar de todo*, *Eres mucho mejor*, *Mil voces* i *No. Quisiera* era galardonada amb el premi a la millor lletra i amb el segon premi.

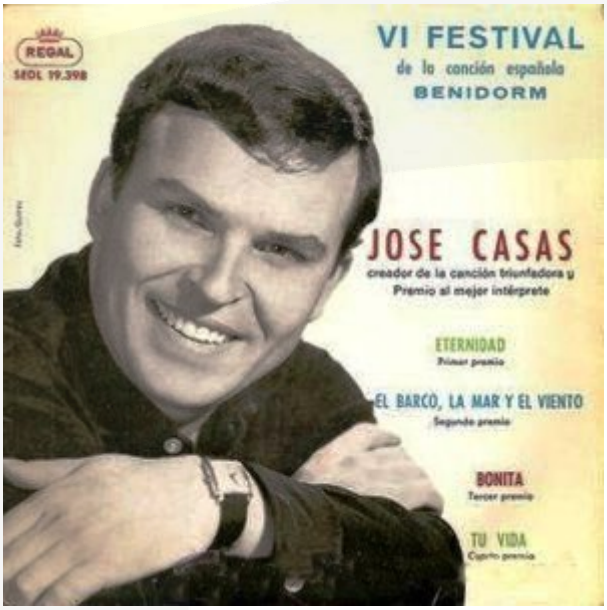
Raphael, portada del disc, 1962 / *IV Festival de la Cançó*

La cinquena edició se celebra en 1963 i el festival és retrasmés per 25 emisores de ràdio, el NODO i TVE amb les actuacions de convidats com Los Galindos, José Guardiola, Carlos Acuña, Paquita Rico i Rocío Dúrcal. Els guanyadors són Alberto i Rosalía amb la cançó *La hora*. Altres premiades varen ser: *La luna tiene dos caras* amb el segon premi, *Cuándo y dónde* amb el tercer, *Chavala Twist*, *Suéñame*, *Chiss... Chiss...*, *Viejo reloj* i *Viajando*.

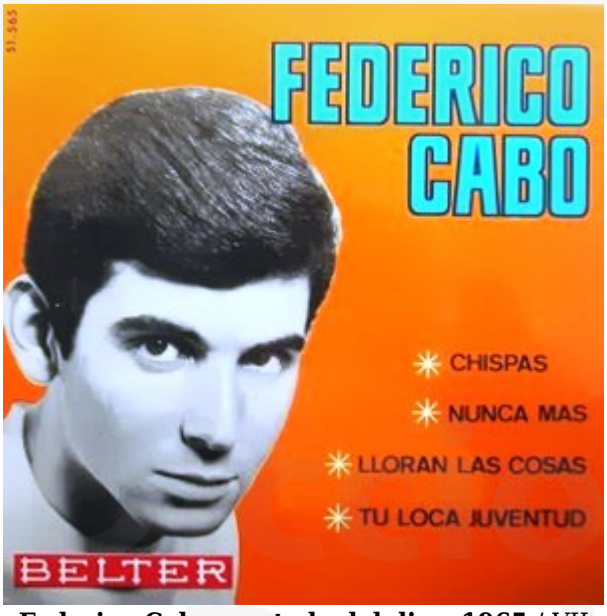
Alberto y Rosalía, portada del disc, 1963 / *V Festival de la Cançó*

En 1964 el festival compta amb la presidència d'honor dels ministres Manuel Fraga i José Solís. Presentat per Tony Leblanc és trasmés en diferit als Estats Units, Canadà, Anglaterra, Portugal, França, Mèxic, Colòmbia, Uruguai, Puerto Rico i Angola. Novament és celebrat a la plaça de bous els dies 24, 25 i 26 de juliol. El guanyador és José Casas amb la cançó Eternidad que també rebia el premi a la interpretació, *El barco, la mar y el viento* amb el segon premi i *Bonita* amb el tercer. És l'any de l'estrena de l'himne del festival.

José Casas, portada del disc, 1964 / *VI Festival de la Cançó*

La setena edició se celebra en 1965. El festival obrí una col·laboració amb el festival xilé de Viña del Mar. TVE retransmet la fase final per a Espanya i països de llatinoamèrica. La presentació és a càrrec d'Ángel de Andrés. El guanyador és Federico Cobo amb la cançó *Tu loca juventud*, *Primer amor* rep el segon premi i *Amor a plazos*, el tercer. El premi a la interpretació va ser per a José María Dalda. Actuaren convidats, entre altres, Los Brincos, Cecilia, los Pequeniques, Jaime Morey, Raphael i Lucero Tena.

Federico Cabo, portada del disc, 1965 / *VII Festival de la Cançó*

En 1966 el festival torna al Manila Park reconvertit en Auditorio Las Arenas. Guanya la jove Alicia Granados amb la cançó Nocturno. El premi a la millor lletra va anar a parar a la cançó *Quién*, el premi de la crítica i premsa fou per al Dúo Dinámico amb la cançó *Amor amargo*.

Alícia Granados, portada del disc, 1966 / *VIII Festival de la Cançó*

Torna el festival en 1967 a la plaça de bous amb gran assistència de públic i novament retrasmès per TVE. Guanya la cançó *Entre los dos* cantada per Betina i Tony Dallara. L'actuació estelar va a càrrec de Raphael.

Betina y Tony Dallara, portada del disc, 1967 / *IX Festival de la Cançó*

En 1968 destaca pel gran èxit de Julio Iglesias amb la

cançó *La vida sigue igual*. El premi a la millor lletra recau en la cançó *La tarde*. Una de les novetats va ser la creació d'un jurat internacional. Massiel actuava després del seu recient èxit al festival d'Eurovisió.

Julio Iglesias, portada del disc, 1968 / *X Festival de la Cançó*

L'onzè festival de 1969 rep del Ministeri d'Informació i Turisme la placa al mèrit turístic. Serà presentat per Antolín Garcia i Marisol González. Actua també el discutit aleshores Joan Manuel Serrat que cantarà dues cançons en català. *Ese día llegará* és la cançó vencedora interpretada per Mirla i Koldo. Per primera volta, l'alcalde de Benidorm, Jaume Barceló, parla de la possible construcció d'un palau de festivals.

El 1970, la cançó *Tus manos*, interpretada per Donna Hightower, guanya el XII Festival, en el qual també actuaren Víctor Manuel, Aretha Franklin i Salomé. *Cómo puedo olvidarte* resultava premiada com a millor lletra.

En 1971, el festival augmenta el premi a 250.000 pessetes. Se celebra els dies 8, 9 i 10 de juliol, actuen com a invitats Karina i Olga Guillot. La cançó *Mi rincón*, interpretada per Rosana, s'alça amb el premi de la Sireneta d'Or i el premi a la millor lletra. *Pan y vino* s'endu el premi de la crítica i el francés Hervé Vilard rebia el premi al millor intèrpret.

El Festival de 1972 és presentat per Conchita Velasco i la Sireneta d'Or va anar a parar a la cançó *A María yo encontré*, cantada per Eduardo Rodrigo. *Tema de amor* aconseguia el segon premi, *Las enamoradas* el tercer, la cançó *Papá* és premiada com millor lletra i el grup Trece de Agosto rebia el premi a la millor veu. Actuaren com a convidats Rita Pavone, Alberto Cortez i Iva Zanichi. El festival rep el Premio Ondas atorgat per Radio Barcelona i la Cadena SER. També presentat per Concha Velasco i amb les actuacions de Julio Iglesias, Raphael, Eduardo Rodrígez i Camilo Sesto.

Eduardo Rodrigo, portada del disc, 1972 / *XIV Festival de la Cançó*

La cançó *Soledad* cantada per Emilio José serà la vencedora de l'edició de 1973.

Emilio José, portada del disc, 1973 / *XV Festival de la Cançó*

En 1974, és presentat per Fiorella Faltoyano amb la participació de Patxi Andión, Sergio i Estíbaliz, Betty Missiego i Mari Trini com a convidats. El peresentador d'Escuela en Hi-Fi, Juan Erasmo Mochi va ser el guanyador amb la cançó *Un camino hacia el amor*. En segon lloc es classificava *Manuela* i el

tercer premi era per a la cançó *Poema*. El premi de la crítica va ser per a *Sólo aquí pensando* i *El mar* rebia el premi a la millor lletra.

Juan Erasmo Mochi, portada del disc, 1974 / *XVI Festival de la Cançó*

L'any 1975, el festival es trasllada al frontó Eder-Jai del racó de l'Oix, el guanyador de la Sireneta d'Or va ser Juan Camacho amb la cançó *A tí, mujer*. El cantant Braulio era premiat com a millor intèrpret.

Juan Camacho, portada del disc, 1975 / *XVII Festival de la Cançó*

En 1976, el festival cau en declivi malgrat la presència de convidats famosos i de la qualitat de les cançons guanyadores. Fou presentat per Teresa Gimpera i amb les actuacions estelars de Raffaela Carrà i Rocío Jurado. Aquesta edició és retransmesa per primera volta en color per televisió. Dyango és el guanyador discutit d'aquesta edició amb la cançó *Si yo fuera él*.

Dyango, portada del disc, 1976 / *XVIII Festival de la Cançó*

Al Benidorm Palace, l'any 1977, se celebra la XIX edició del festival, que comptarà amb les actuacions de Boney M., Dyango, José Luís Moreno i Bigote Arrocet i la presentació la farà Mónica Randall, Tony Guerrero i Lola Martínez. El guanyador d'aquesta edició és Alfonso Pahino amb la cançó *Aléjate*.

Alfonso Pahino, 1977 / *XIX Festival de la Cançó, Aléjate*

El 1978, l'Ajuntament col·loca una pantalla a la platja de Llevant perquè l'aforament del Benidorm Palace queda molt reduït en comparació a la plaça de bous. El festival presenta les actuacions de Grace Jones, Tino Casal i Tip i Coll. Guanya la cançó *Toro negro* cantada pel grup Yunque.

Yunque, 1978 / *XX Festival de la Cançó, Toro negro*

En 1979 no se celebra el festival.

El 1980, torna de nou i presentat per Mayra Gómez Kemp i Tony Guerrero comptarà amb les actuacions de Los Pecos, Mari Trini, Amii Stewart i Els Pavesos. La cançó *Quisiera*, amb lletra d'Eleuterio Sánchez, és la guanyadora de la Sireneta d'Or cantada per Jerónimo el qual era també l'autor de la música. Rafael Aparisi amb la cançó *Alma de seda*, queda en segon lloc i el grup Erial amb la cançó *Pueblos del mar* aconseguien la Sireneta de Bronze.

Jerónimo, 1980 / *XXI Festival de la Cançó, Quisiera*

En 1981, el festival es trasllada al mes d'octubre a la sala de festes Benidorm Palace. Presentat per Mari Cruz Soriano, i amb l'actuació entre d'altres de Felipe Campuzano, Isabel Pantoja i el Dúo Dinámico. La cançó guanyadora fou *Y te quiero a tí* cantada per José Umbral. Cal remarcar la retirada en el mateix escenari i en la final del cantant Braulio com a conseqüència dels rumors de compra del jurat. Luky y José defensaren la cançó *Vivir y soñar* que conquistava la Sireneta de Plata. El Grupo Zoom amb la cançó *Original* quedava en tercera posició.

El XXIII Festival de 1982 tancarà una etapa, ja que no era vist com un mitjà de promoció de la ciutat i havia decaigut l'estil de música que s'hi presentava. Actuaren com a convidats Ramoncín, Azul y Negro, Bertín Osborne i Pino d'Angio. La cançó *Yo pienso en tí*, interpretada per Fernando Ubiergo, va ser-ne la guanyadora.

Fernando Ubiergo, 1982 / *XXIII Festival de la Cançó, Yo pienso en tí*

En 1983 se celebrarà una espècie de festival no competitiu que tindrà una vessant folk amb les actuacions d'Al Tall, Maria del Mar Bonet, Gwendal i Oskorri i per altra banda grups del panorama pop-rock.

A l'any següent, 1984, s'intentarà convertir-lo en festival de jazz amb actuacions de figures com Guy Laffite, Art Blakey i Clark Terry.

En 1985, es converteix en festival rock amb les actuacions de Círculo Vicioso, Seguridad Social i Alphaville.

Círculo vicioso, 1985 / *XXV Festival de la Cançó, Portero de noche*

El festival desapareix fins a l'any 1992 en què es torna a plantejar el renaixement d'aquest esdeveniment musical.

L'any 1993 obri la nova etapa del festival amb la XXVI edició. Compta amb dues modalitats: cançó melòdica i pop-rock. *Romero y sus amigos* foren els guanyadors de la cançó melòdica amb *Sabed amigos*. El grup *El Desierto que Viene* és el guardonat en la vessant pop-rock amb la cançó *Tierra de amor*.

L'auditori Julio Iglesias del parc de l'Aigüera es converteix en l'escenari del festival. L'edició de 1994 té com a vencedora Esmeralda Cayuela amb la cançó *Fuego y miel*, lletra i música de la cantant canària Roxana Arbelo. El duo Nova, amb la cançó *Lo sé*, guanya el tercer premi.

Els vencedors de la XXVIII edició, l'any 1995, seran Tábata Ley i la cançó *Sólo amor* en primer lloc, Frank Bravo s'enduu la Sireneta de Plata amb la cançó *Tú eres mágica* i Alejandro Canal que queda tercer amb la cançó *Ese fui yo*.

En 1996, el duo Malizzia & Malizzia compost pels sevillans María José Montaño y Manolo Pruaño, guanyaven la Sireneta d'Or amb la cançó *Y no puedo más*, Mikel Herzog amb *La magia del amor* aconsegueix el segon premi i el grup La Década Prodigiosa interpretava la cançó *Las ganas de vivir*, premiada amb la Sireneta de Bronze.

Maizzia & Malizzia, 1996 / *XXIX Festival de la Cançó, Y no puedo más*

Arribats a la XXX edició, el cantant Diego Daniel rep la Sireneta d'Or amb la cançó *Soledad no es estar solo*, de Juan José Reyes Santsella, Davidés premiat amb la Sireneta de Plata per la cançó *Te quiero*, de Javier Labandón i Virginia Trigo queda en tercer lloc.

En 1998, el guanyador serà Enrique Casella amb la cançó *Seguramente*. Ángel Ríos i el grup Inesperados quedaran en segon i tercer lloc, respectivament.

Els vencedors de la XXXII edició, l'any 1999, del Festival de la Cançó de Benidorm seran el grup Quinta Esencia amb el tema *De manera espontánea*.

El trio Alazán, compost per Aroa, Encarna i Sara, varen ser, l'any 2000, les triomfadores del XXXIII Festival de Benidorm, amb la cançó *Alcanzarás la luna*, de José Antonio Granados.

Alazán, 2000 / *XXXIII, Festival de la Cançó, Alcanzarás la luna*

L'any 2001, amb la cançó *Mi razón de vivir*, cantada per Carlos Fénix, és la guanyadora de la Sireneta d'Or del XXXIV Festival de la Cançó de Benidorm, celebrat els dies 22 i 23 de juny; el duo Dos Puntos compost per Bárbara Reyzábal i Gonzalo Nuche aconseguien la Sireneta de Plata amb la cançó *Abrazo del tiempo*, i el solista alacantí Juan, la de bronze amb la cançó *Sólo me faltas tú*.

En el XXXV Festival de 2002 la cançó *Vida*, interpretada per Marta Solís, va ser la guanyadora de la Sireneta d'Or, el segon premi fou per a Bea Bronchal, amb la cancó *Siempre tú*, i la Sireneta de Bronze era per al trio Nos Toca!, amb el tema *¿Por qué será?*

En l'edició XXXVI de 2003 la cançó guanyadora serà *Enséñame* interpretada pel cantant Carlos Barroso.

L'any següent, 2004, XXXVII edició, el primer premi se l'emportarà Guy Swimmer amb la cançó *Sweet lady*.

El XXXVIII Festival, l'any 2005, va ser l'últim retransmés per TVE. La cantant Coral Segovia aconseguí el primer guardó amb el tema *Maldito corazón*.

Arribem a 2006, la XXXIX edició. El grup La Década Prodigiosa rep la Sireneta d'Or per la cançó A tí. La gala només va ser televisada per la televisió autonòmica Canal 9 amb una pobra audiència.

La Década Prodigiosa, 2006 / *XXXIX Festival de la Cançó, A tís*

El festival ja no s'ha tornat a convocar i ha estat substituït oficiosament per altres esdeveniments musicals com ara el festival Low Cost o l'Iberia Festival. (Revisat i augmentat, 12-3-2017).

Diccionari de Benidorm